

ΕΦΗΜΕΡΙΣ ΠΟΛΙΤΙΚΟΣΑΤΥΡΙΚΗ

ΣΥΝΔΡΟΜΗ ΕΤΗΣΙΑ ΚΑΙ ΠΡΟΠΑΗΡΩΤΕΑ ΜΟΝΟΝ. Έν Αθήναις φρ. 15.— Έν δε ταίς επαρχ. φρ. 16.— Έν τῇ ἰζωτ. φρ. 25.

Β. ΓΑΒΡΙΗΛΙΔΗΣ ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ

—ΓΡΑΦΕΙΟΝ, ΟΔΟΣ ΜΟΥΣΩΝ, Αριθ. 4, ἀπέναντι τῆς οἰκίας Φιλήμονος παρὰ τὴν Πλατεῖαν Συντάγματος.—

ΣΥΓΧΡΟΝΟΙ ΧΑΡΑΚΤΗΡΕΣ.

ΣΠΥΡΙΔΩΝ ΜΩΡΑΙΤΗΣ

Διευθυντής του Αστυκῶν Παιδαγωγείου.

Κατ' αὐτοῦ ὑπεσχέθην νὰ ἐκσφενδονίσω τὸ καλαμάρι τοῦ δασκάλου.

Πέρυσι ἐκκωφάθεις καὶ ἐγὼ, ὅπως καὶ πολλοὶ ἄλλοι, ἀπὸ τὰ βροντώδη του προγράμματα τὰ ὅποια ἐκρουεν ὡς τύμπανα ἀνὰ τὰς ὁδοὺς, εἰσήγαγον τὸν ἀνεψιόν μου εἰς τὸ Ἀστυκὸν Παιδαγωγεῖόν του. Παρευθὺς ἐνόησα ὅτι εἶχα νὰ κάμω μὲ ἔμπορον τῶν γραμμάτων· μοὶ παρυσίασεν ἓν τεμάχιον χαρτίου κάτωθεν τοῦ ὁποίου μὲ εἶπε ὅτι πρέπει νὰ ὑπογράψω ἢ το εἶδος ὁμολόγου δι' οὐ ὑπεχρεούμην νὰ τῷ πληρώσω τὰ διδάκτρα δέκα μηνῶν, εἴτε ὁ ἀνεψιός μου ἀδιακόψῃ τὰ μαθήματά του, εἴτε ἀποφοιτήσῃ, εἴτε ἀποβληθῇ τοῦ Παιδαγωγείου.

Εἰς τὸ Παιδαγωγεῖον μετέβαινον συχνότατα· πότε ἐν καιρῷ μαθήματος, πότε ἐν καιρῷ διαλείμματος· ἀλλ' ὁ κύριος Μωραΐτης ἦτο πάντοτε, ὅπως ὁ Χριστὸς μετὰ τὴν ἀνάληψιν· μακρὰν τῶν μαθητῶν του. Ὅταν ἠρώτων κανένα ἐκ τῶν διδασκάλων, ὅλοι μὲ ἠτένιζον μὲ βλέμμα ἐκπληκτον ὡς νὰ μὲ ἔλεγον :

— Πῶς; δὲν εἰξεύρεις ὅτι ὁ κύριος Μωραΐτης δὲν ἐρχεται εἰς τὸ Παιδαγωγεῖον;

Ἄν ἤρχετο ἐν Ἑλλάδι ὁ διάσημος ἐκεῖνος Ποτεμκίνος ἀντὶ νὰ ζητῇ νὰ διευθύνῃ ὀρχήστραν θεάτρου θὰ ἐπρωτίμα ὡς ἀπλούστερον καὶ ἀκοπώτερον νὰ διευθύνῃ ἐν Ἀστυκὸν Παιδαγωγεῖον, διότι οὔτε τὸ βραβδίων του κἂν θὰ ἐκίνει... ἐκτὸς ἴσως μόνον ἐνίοτε κατὰ τῶν νώτων δυστυχῶς τινος μαθητοῦ.

Δι' πληροφορίας, ὡς ἐκκάστοτε μοὶ ἔδιδαν ὁ ἀνεψιός μου, ἡ ἀταξία ἦν ἐβλεπον ἰδίως ὅμμασι ὅτε μετέβαινον εἰς τὸ Παιδαγωγεῖον, τὰ ἐν τῇ αὐλῇ τρεξίματα, αἱ

κραυγαί, αἱ ὠρυγαί, τὰ γρονθοκοπήματα, τὰ λακτίσματα εἰς ἃ πρὸς ψυχαγωγίαν βεβαίως παρεδίδοντο οἱ μαθηταὶ κατὰ τὰ διαλείμματα, ὅπως διὰ τοῦ στόματος, διὰ τῆς κεφαλῆς, διὰ τῶν χειρῶν, διὰ τῶν ποδῶν, ἀνευφημήσωσι τὴν γερμανικὴν μέθοδον, ἢ ἐκλυσίς ἐκεῖνη ἢ μαρτυροῦσα τὴν ἔλλειψιν χειρὸς διοικήσεως καὶ ὀφθαλμοῦ ἐπιτηροῦντος μὲ ἔκαμε νὰ σκέπτομαι :

— Μὰ τί διάβολο κατὰστασις εἶνε αὐτή· ἂς ὑποθέσωμεν ὅτι ὁ Παιδαγωγός εἶνε τὸ ἴδιον μὲ ἓνα κανατᾶ· εἴτι θᾶφριε ὁ κανατᾶς τὰ κανάτια του καὶ τὰ πιθάρια νὰ τοῦ χαλάσουν; ἀφ' οὐ ἀπ' αὐτοῦ περιμένει νὰ βγάλῃ τὸ ψωμί του, δὲν κυττάει τὴν δουλειά του;

Ἐπειτα δὲ μὲ κατελάμβανεν ἀγανάκτησις, ὅταν ἐσκεπτόμην ὅτι τὰ κανάτια τοῦ κυρίου Μωραΐτου ἦσαν παράγοντες τοῦ μέλλοντος τοῦ Ἑλληνισμοῦ!...

Ἐκτοτε μοὶ ἐγεννήθη σφοδροτάτη περιεργία νὰ μάθω ὅποῖος εἶνε κατὰ βάθος ὁ ἄνθρωπος αὐτός, ὁ φορῶν τὸ μαῦρον πανταλόνιον τοῦ παιδαγωγοῦ ἐπὶ τοῦ ἐσωδράκου τοῦ μεταπράτου, ὁ κατορθῶν νὰ ἐξαπατᾷ ὀλιόκληρον τὴν Ἑλλάδα ἐν μέσαις Ἀθήναις.

Καὶ ἤρχισα νὰ ἐξετάζω.

Ὁ ἰδιωτικὸς βίος εἶνε τὸ συμπλήρωμα, πολλὰκις δὲ καὶ τὸ μέτρον, τοῦ δημοσίου βίου· ὅσον διάφορον καὶ ἂν ὑποτεθῇ τὸ αἷτιον τὸ ἐπιδρῶν ἐφ' ἑκατέρου, ἔχουσι τὴν αὐτὴν βᾶσιν· εἶναι δύο ἡμισφαίρια αὐτοτελεῖ, ἀλλὰ συνδεόμενα πρὸς ἄλληλα, ὅπως τὰ τοῦ ἐγκεφάλου διὰ τῆς γεφύρας τοῦ Οὐαρλλίου· ὁ ἄνθρωπος τῆς κοινωνίας ἀποφέρει μαζῇ του μέρος τοῦ ἀνθρώπου τοῦ κοιτῶνός του· διότι δὲν εἰμπορεῖ νὰ παίξῃ καὶ μὲ τὸν ἑαυτὸν του ἀκόμη αἰωνίως κωμωδίαν, μεταβάλλων ὄντότητα· ἀλλὰ καὶ αἰωνίαν κωμωδίαν ἂν παίξῃ ὑπὸ τὸ παραλλάσσον προσωπεῖον, τοῦ γελωτοποιοῦ, ὑπὸ τὸ ποικίλον ἔνδυμα τοῦ παλιάτσου μένει ἡ αὐτὴ σπονδυλικὴ στήλη τοῦ ἀνθρώπου.

Αὐτὸς ὁ κύριος Μωραΐτης ἐν τῇ Διδακταλικῇ του (Φράγμα 4) μεταφράζων ἐκ τοῦ γερμανικοῦ— διότι ὅλο μεταφράζει ὁ πρότυπος παιδαγωγός καὶ αὐτοὺς εἴτι τοὺς γερμανικοὺς προλόγους τοὺς ἀποτείνει εἰς Ἑλληνας,— φαντάζεται τὸν παιδαγωγὸν ὡς τύπον καὶ ὑπογραμμὸν

ἀλλὰ καὶ οὗτος ἠρνεῖτο· καὶ ἐπειδὴ ὁ κ. Ζηνόπουλος τὸ εἶχε στρίψει, ἔπεσεν ὁ κληρὸς ἐπὶ Βαλαβάνην. Καὶ ἀπελθὼν οὗτος μὲ σπαρχυμὸν ἐπετήρησε τὴν ψηφοφορίαν, ἥτις ἀπέδειξε τὴν ἀπαρτίαν ὑπάρχουσαν.

Αὐτὴν τὴν φορὰν καὶ χειροκροτήματα ἐξερράγησαν. Τὸ νομοσχέδιον ἐψηφίσθη εἰς β'. ἀνάγνωσιν καὶ ἡ χαρὰ τῶν ὑπουργικῶν ἦτο τοιαύτη, ὥστε οὐδένα ἄλλον ὄρον συγκρίσεως δύναμαι νὰ εὔρω ἢ τὴν πείνάν των, τὴν βουλιμίαν των.

Καὶ ἡ βουλιμία των αὐτὴ ἐξεδηλώθη πλέον πάνοπλος κατὰ τὸν ἄχρουν λόγον τοῦ διχρόου κ. Κωνσταντοπούλου. Ἐκείνη ἡ ταχύτης, μεθ' ἧς ἐκινουῦντο αἱ σιαγόνες του, μοὶ ἀνεμίμησε πεῖναν Οὐγολίνου. Καὶ ἐκ τῆς σκηνῆς αὐτῆς ἀναλαβοῦσα πλέον ὄλην αὐτῆς τὴν ἀπελπιστικὴν ῥώμην τῆς ἡ πείνα, συνέλαβε τὴν περιέργειαν ἀπὸ τῆς μέσης καὶ ἀνυψώσασα αὐτὴν ἐπὶ τῶν βραχιόνων τὴν ἐξεσφενδόνισεν ἐντὸς τῆς αἰθούσης. Παραλαβοῦσα δ' ἐμὲ καὶ τὸν στόμαχόν μου μὲς ἔσυρε μεθ' ὀρμῆς ἔξω καὶ ἀσθμαινόντας ὠδήγησαν ἡμᾶς ὡς ἐπὶ πτερυγῶν ἀνεμῶν μέγρι τῆς θύρας ἐνὸς παντοπωλείου.

Ἐκεῖ δὲ σκηνὴ τραγικὴ ἀνελίχθη πρὸ τῶν ὀμμάτων μου. Ἡ λυσσασμένη αὐτὴ τρελλὴ ἐν τῇ παραφορᾷ ἐξελάμβανε τὸ ψωμοτύρι ὡς πολυτελές τι ἀντικείμενον καὶ ἤρξατο μὲ μανίαν πληροῦσα πάντα τοῦ στομάχου μου τὰ θυλάκια. Ὁ ἀτυχὴς κλομαθημένος μὲ ἰκέτευε διὰ φράσεως συγκινοῦσης. Ἄλλ' ἦτο ἀδύνατον νὰ παρέμβω εἰς τὸ ἀποτρόπαιον ἔργον τῆς παράφρονος ἐκείνης.

Καὶ καθὼς συμβαίνει πάντοτε, ἦλθε καὶ ἡ στιγμή τῆς ἐξαντλήσεως.

Ἡ μανία τῆς πείνης ἐκορέσθη καὶ ἔπεσεν ἐξηνητημένη. Ὁ ἀτυχὴς στόμαχός μου ἦτο εἰς οἰκτρὰν κατάστασιν. Παρέλαβον αὐτὸν ἀπὸ τῆς χειρὸς ἵνα τὸν ὠδηγήσω εἰς τὸν καθαρὸν ἀέρα. Διαβαίνοντες πρὸ τῆς βουλῆς εἶδομεν ἐξερχομένους τοὺς βουλιμιῶντας βουλευτάς. Ἡ συνεδρίασις εἶχε λυθῆ. Ἐκείνην τὴν στιγμήν τὸ ὠρολόγιον ἐσημαίνειν ἑνδεκάτην.

Ἐβαδίσσαμεν πρὸς τὰ Ὀλύμπια. Ἐκεῖ ὑπὸ ἓνα τῶν φανῶν τοῦ Τσόχκ εἶδον δύο ἐξηνητημένας μορφὰς βεγχοῦσας ἐπὶ τινος τραπέζης. Ἦσαν ἡ πείνα καὶ ἡ περιέργεια.

Καὶ περίλυπος ὁ στόμαχός μου δεικνύων μοὶ αὐτὰς καὶ τὸ ψωμοτύρι δι' οὐ τὸν εἶχε φορτώσει ἡ φρενήρης ἐχθρά του, μοὶ εἶπεν.

— Ἴδου εἰς ποίαν κατάστασιν μὲ ἔφεραν αἱ δύο ὄχληραὶ!

Καὶ ἐγὼ ἐψιθύρισα.

— Τρεῖς ἐνστάσεις μὴ ἀπαρτίας· ἐξαντλοῦν τὸν καλλίτερον στόμαχον.

Blovitz.

ΦΡΟΥ—ΦΡΟΥ

Ἐν δρόσῳ καὶ χαρᾷ ἀμπέλων, λεμονιῶν καὶ πορτοκαλλεῶνων ἐτελέσθησαν χθὲς τὸ ἑσπέρας οἱ γάμοι τοῦ μοναδικοῦ μας γεωπόνου Π. Γενναδίου μετὰ τῆς κόρης Μηλιώτη καὶ τῶρα οἱ ἀγαθοὶ νεόνυμφοι πλέουσι ζητοῦντες κάνενα ἀπόρρητον κρυψῶνα εἰς τὰς ἑσπερίας ἀκτὰς ὅπου νὰ δρέπουν ἀπαρτῆρητοι ἑσπεριδοειδῆ ἀνθη, τὰ φίλτατα τοῦ νυμφίου.

ΠΑΡΑΦΡΟΝΕΣ.

Ποιοὶ εἶναι οἱ παράφρονες ἐκεῖνοι τοῦ Σταδίου, ποῦ μὲς 'στους δρόμους χύνονται 'στὰς ἑνδεκα τὸ βράδυ μὲ ὕφος, μὲ περπάτημα, μὲ σχήματα ἀγρίου, καὶ ὡσὰν ἰσχυροὶ φαίνονται 'στῆς νύκτας τὸ σκοτάδι; Κινουῦνται εἰς τὰ χέρια των ἀγκλωπταῖς μαγκούραις, καὶ ροκανίζουσι νηστικοὶ κατὰξεραις κουλούραις.

Ἡ μουσικὴ τῆς Αἰθῆς τὸν κόσμον ἡμερόναι, καὶ γίνονται 'στὸ Φάληρον οἱ γάμοι τῆς Γιαννούλας· κάθε καρδιὰ τῆς θάλασσας τ' ἀγέρι βαλσαμόνει, καὶ φέρνει αἶστρους τὸ πανὶ ψαράδικης βαρούλας. Ἐδῶ τὸ κύμα τοῦ γιγαλοῦ, τραγοῦδι παραπέρα, φεγγάρι, φῶς ἠλεκτρικὸ καὶ νύκτα σὰν ἡμέρα.

Κι' ὅμως αὐτοὶ σπίζουσι κατὰκλειστοὶ καὶ μόνοι μέσθ' 'στους τοίχους τοῦ σπητιοῦ, ποῦ λέγεται βουλή. Ἡ πείνα καὶ ὁ ἴδρωτας τοὺς ἀποθηριώνει, κι' ἄμα τοὺς 'δῆς, σοῦ φαίνονται γιὰ σίδηρα τρελλοί. Γιὰ τούτους μόνο δὲν φυσᾷ τῆς νύκτας τὸ ἀέρι, γιὰ τὴν πατρίδα σχίζονται καὶ μὲς 'στὸ καλοκαίρι.

Ἄλλ' ἐκεῖ μέσθ' τί ζητοῦν μὲ νυσταγμένα φῶτα; πῶς ἕως 'στὰ μεσάνυκτα φωνάζουσι νηστικοὶ; πῶς ἀναπνεύουσι ἴδρωτα καὶ πεινασμένα χινῶτα, καὶ σ' ἀτμοσφαῖρα καθονται βαρεῖα κι' ἀσφυκτικὴ; Δὲν τοὺς πειραίζει, ἔμαθαν καὶ κατευχαριστοῦνται, τοὺς φθάνει μόνο νὰ κλωτσοῦν, νὰ δέρνουν, νὰ κτυπιοῦνται.

Ἄν τοὺς ἀστοὺς θεάματα καὶ μουσικαῖς μαγεύουν, ἀλλ' ὅμως ἔχουσι κι' αὐτοὶ 'δικὸν τοὺς πανηγύρι. Εἶναι ἀπόλαυσις γι' αὐτοὺς μονάχη νὰ παλεύουν, νὰ ἐρίζωνται, νὰ δέρνωνται, κι' ἄς τῶνε ψωμοτύρι. Γι' αὐτὸ καὶ μόνο ξενυκτᾷ ἡ ἐθνικὴ ἀγέλη, χωρὶς γιὰ θέατρα, δροσιαῖς καὶ κόσμον νὰ τὴν μέλη.

Κι' ἰδοὺ φωναῖς, πηδήματα ἀγρίων Καννιβάλων, ἀφροὶ ἀπὸ τὰ στόματα, σφαλιχραῖς, μπαστούναῖς, ἀνεβοκατεβάσματα βουλευτικῶν ροπαλῶν, κι' ἀπὸ τὴν πείνα τὴν πολλὴν κρεάτων δαγκωνιαῖς. Τουλουμοτύρια ἀπ' ἐδῶ, καὶ ἀπ' ἐκεῖ κουλούραις, λάφυρα, σύγχυσις γλωσσῶν, δαιμονισμένων μούραις.

Ἦ μαγικὸν πανόραμα φλυᾶρων παραφρόνων, καὶ ποιὸς ἔμπορεῖ τῆς θεᾶς σου τὸ κάλλος νὰ ὑμνήσῃ;

Ἦ στάδιον τρισένδοξον γαῖδουρινῶν ἀγῶνων, τοὺς Ὀλυμπιονίκας σου σὲ τί νὰ τοὺς καθίσῃ;

Ἦ! ἂν ἔμποροῦσα ἄγριος μὲς 'στὴ βουλή νὰ πέσω, ἦθελα χεροπόδαρα νὰ τοὺς ἀλυσσοδέσω.

Souris.